НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЇВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»	**Силабус навчальної дисципліни** **«**Психологія когнітивного партнерства людини та штучного інтелекту**»** **(Psychology of Cognitive Partnership between Humans and Artificial Intelligence)** Освітньо-наукова програма: Психологія Спеціальність: С4 Психологія Галузь знань: С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента вибору фахового переліку
Курс	1 (перший)
Семестр	2 (другий)
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	4 кредити / 120 год
Мова викладання	Українська
Що буде вивчатися (предмет вивчення)	**Предметом** вивчення дисципліни є психологічні закономірності, механізми та ефекти когнітивного партнерства людини і штучного інтелекту, зокрема особливості спільного мислення, прийняття рішень, творчості, комунікації та професійної діяльності в умовах використання ШІ-систем.
Чому це цікаво/треба вивчати (мета)	**Метою** дисципліни є формування системного розуміння психологічних механізмів когнітивного партнерства людини та штучного інтелекту, розвиток здатності досліджувати особливості їхньої взаємодії, а також застосовувати сучасні ШІ-технології в науковій, освітній та професійній діяльності на засадах критичного мислення, етичної відповідальності та наукової доброчесності. Сучасна людина дедалі частіше взаємодіє з AI-системами не лише як з інструментами, а як з когнітивними партнерами, які беруть участь у створенні нових знань, розв'язанні проблем і творчій діяльності.
Чому можна навчитися (результати навчання)	**Результати навчання**: РН3. Виокремлювати, систематизувати, розв’язувати, критично осмислювати та прогнозувати значущі психологічні проблеми, формулювати і перевіряти гіпотези, визначати чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження. РН4. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з психології та дотичних міждисциплінарних напрямів із дотриманням норм професійної і академічної етики. РН5. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, статистичні методи аналізу даних, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи, розробляти інноваційні дослідницькі методики у сфері психології, перевіряти їх ефективність. РН6. Критично і системно оцінювати результати власної науково-дослідної роботи і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, визначати перспективи подальших наукових розвідок. РН7. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проєкти у сфері психології, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв’язувати значущі наукові та прикладні проблеми психології з урахуванням соціальних, економічних, етичних і правових аспектів.

	РН13. Реалізувати практику надання психологічної допомоги в галузі авіаційної психології на основі сучасних та нових підходів, здійснювати адаптацію інноваційних методик.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	**Набуття компетентностей**: ІК. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати значущі комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері психології, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). СК3. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проєкти в сфері психології та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство та відповідальність під час їх реалізації; забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності. СК4. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті. СК6. Здатність застосовувати нові технології та інструменти, сучасні цифрові технології, бази даних та інші ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та викладацькій діяльності. СК9. Здатність розробляти нові підходи та адаптувати інноваційні практики надання допомоги особистості в галузі авіаційної психології.
Навчальна логістика	**Зміст дисципліни:** 1. Еволюція взаємодії людини і технологій. 2. Когнітивні процеси у взаємодії з генеративним ШІ. 3. Довіра до штучного інтелекту та психологія прийняття рішень. 4. Соціально-психологічні аспекти взаємодії з ШІ. 5. Генеративний ШІ як інструмент креативності. 6. Етичні та психологічні виклики епохи генеративного ШІ. 7. Методологія дослідження когнітивного партнерства людини та ШІ 8. Психологічні ризики залежності від ШІ. **Види занять:** лекційні, практичні, тренінгові заняття. **Методи навчання:** пояснювально-ілюстративні, творчо-пошукові, лекційні, вправи на самопізнання, інтерактивні методи (вправи, дискусії, рефлексії, аналіз реальних особливостей та ситуацій) із використанням фільмів, медіа та психодіагностичних методик), робота в міні-групах. **Форми навчання:** очна, заочна
Пререквізити	«Тенденції розвитку та сучасний науковий міждисциплінарний дискурс у галузі «Психологія», «Смисл життя як психологічний феномен». «Психологія розвитку критичного мислення».
Пореквізити	-
Інформаційне забезпечення	1. Помиткіна Л.В., Помиткін Е.О., Кокарєва А.М. Взаємодія людини з системами штучного інтелекту під впливом стресу: довіра, помилки та когнітивні механізми рішень. Вісник КАІ. Серія: Педагогіка. Психологія: зб. наук. пр. К. : Київський авіаційний інститут, 2025. Вип. 2 (27). С. 81-88 с. https://doi.org/10.18372/2411-264X.27.20726 2. Помиткіна Л.В. Психологічні особливості взаємодії людини зі штучним інтелектом. Індивідуальність у психологічних вимірах спільнот та професій: зб. наук. пр. / за заг. ред. Л. С. Яковицької, Л. В. Помиткіної. ДНП «ДУ «Київський авіаційний інститут». К.: КАІ,

	2025. С.301-306. 3. Помиткіна Л.В., Помиткін Е.О. Вплив штучного інтелекту на психологічне здоров'я особистості в умовах тривалої невизначеності. Індивідуальність у психологічних вимірах спільнот та професій: збірник наукових праць / за заг. ред. Л. С. Яковицької, Л. В. Помиткіної. ДНП «ДУ «Київський авіаційний інститут». К.: КАІ, 2025. С. 313-318. 4. Florian Richter (2024). From Human-System Interaction to Human-System Co-Action and Back: Ethical Assessment of Generative AI and Mutual Theory of Mind. *AI and Ethics*. 5. Gomez, Cho, Ke, Huang & Unberath (2025). Human-AI Collaboration Is Not Very Collaborative Yet: A Taxonomy of Interaction Patterns in AI-Assisted Decision Making. *Frontiers in Computer Science*.
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія 12.212, проектор, екран, психологічний інструментарій для практичної роботи.
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Диф. залік в формі творчих завдань
Кафедра	авіаційної психології та управління людським фактором
Факультет	наук про здоров'я
Викладач(і) 	**Помиткіна Любов Віталіївна** **Посада:** професор кафедри **Вчений ступінь:** доктор психологічних наук **Звання:** професор **Профайл викладача:** https://www.researchgate.net/scientific-contributions/2165223127_Lubov_Pomytkina **Профіль Google Scholar:** https://scholar.google.com.ua/citations?user=WCi13VwAAAAJ&hl=ru&authuser=1 **Профіль ORCID:** https://orcid.org/0000-0002-2148-9728 **Профіль *SCOPUS*:** https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57193055459 **Профіль на сайті НТБ КАІ:** **Профіль у репозитарії КАІ (повний перелік праць):** https://er.nau.edu.ua/simple-search?query=%D0%AF%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%86%D1%8C% D0%BA%D0%B0 **E-mail:** liubov.pomytkina@npp.kai.edu.ua **Робоче місце:** ауд. 12.212
Оригінальність навчальної дисципліни	Авторський курс, викладання українською мовою.
Лінк на дисципліну	Після формування групи слухачів створюється кабінет в Google Classroom з необхідними матеріалами для навчання
Максимальна кількість слухачів	**50**